

2. maj 2012

Brit Borum Madsen
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
(Primsund@sum.dk)
(bbm@sum.dk)

Strandboulevarden 49
2100 København Ø

Tlf +45 3525 7500
Fax +45 3525 7701
www.cancer.dk

UNDER PROTEKTION AF
HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

Høringssvar vedr. lovudkast angående forslag til lov om ændring af lov om røgfri miljøer, lov nr. 512 af 6. juni 2007

Indånding af luft forurenet med tobaksrøg er sygdomsfremkaldende og ifølge WHO's internationale kræftforskningscenter IARC i samme gruppe som asbest og radioaktiv stråling. Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen og Danmarks Lungeforening finder det derfor positivt, at regeringen og Enhedslisten fremsætter et lovforslag, som på flere punkter lægger op til øget beskyttelse af borgerne mod udsættelse for tobaksforurenet luft.

Patientforeningerne finder det især positivt, at lovforslaget har fokus på at mindske rygningen blandt børn og unge. De rygevaner, unge mennesker tillægger sig, har stor betydning for deres rygevaner senere i livet og lovforslaget kan dermed på sigt medvirke til at nedsætte antallet af rygerelaterede dødsfald.

Selvom patientforeningerne finder, at lovforslaget er et positivt skridt i den rigtige retning vil foreningerne pege på konkrete områder, hvor en forenkling af lovgivningen vil skabe bedre beskyttelse af borgerne og sikre klare og bedre rammer for administration af loven:

- at arbejdspladser, og der hvor børn færdes bliver 100 procent røgfri indendørs,
- at formuleringen ”ad gangen” slettes i lovforslagets § 6 stk.2 angående erhvervskøretøjer,
- at begreberne i lovforslaget bringes i overensstemmelse med internationale anbefalinger,
- at alle ungdomsuddannelser og produktionsskoler, uanset alderssammensætning er omfattet af lovgivningen,
- at elektroniske cigaretter er omfattet på linje med øvrige produkter i lovens § 1 stk. 2.

Ovenstående bemærkninger uddybes nedenfor.

Beskyttelse mod tobaksforurening

Patientforeningerne bifalder forslaget om at forbyde rygning på enkeltmandskontorer, men er bekymret over, at det fortsat skal være tilladt at ryge indendørs på arbejdspladser, i rygerum og rygekabiner.

Rygerum og rygekabinerne beskytter ikke mod udsættelse for tobaksrøg i arbejdsmiljøet, da tobaksrøgens stoffer og gasser siver ud til omgivelserne, og der er ingen risikofri grænse for udsættelse for tobaksrøg i omgivelserne. Derfor undrer det patientforeningerne, at denne viden om rygekabiners utilstrækkelige evne til at beskytte omgivelserne for udsættelse for tobaksforurening ikke er medtaget i lovforslaget.

Patientforeningerne henleder endvidere opmærksomheden på, at der er uoverensstemmelse mellem det fremsatte lovforslag og WHO's rammekonvention Framework Convention on Tobacco Control (FCTC), som Danmark tiltrådte i 2004 og i alt 174 lande har underskrevet.

Danmark er jf. artikel 8 forpligtet til at gennemføre ”effektive lovgivningsmæssige, udøvende, administrative og/eller andre foranstaltninger, der sikrer beskyttelse mod udsættelse for tobaksrøg på indendørs arbejdspladser, i offentlige transportmidler, på indendørs offentlige steder og, når det er relevant, på andre offentlige steder.” Rygerum og rygekabiner yder ikke denne beskyttelse.

I henhold til Rådet for Den Europæiske Unions henstilling (2009/C 296/02) bør undtagelser, der tillader indendørs rygning f.eks. i rygerum og rygekabiner, herunder på værtshuse under 40m², fjernes.

Patientforeningerne anbefaler på den baggrund, at rygning indendørs på arbejdspladser og hvor børn færdes forbydes. Det vil beskytte de 20 procent af arbejdstagerne, som udsættes for tobaksrøg indendørs på deres arbejdsplads, og det vil beskytte børn i dagpleje og i private plejefamilier. Det vil alt i alt betyde, at formålet med loven – at undgå at befolkningen udsættes for tobaksforurening – er nemt at forstå og at overholde.

Patientforeningerne mener, at skiltning ved rygerum og rygekabiner er et skridt på vejen til at udbrede viden om, at rygerum og rygekabiner ikke beskytter omgivelserne mod tobaksrøg.

Herudover kan der med fordel suppleres med indvendig skiltning i rygerum og rygekabiner med henblik på at give information om de eksisterende hjælpemuligheder i forhold til rygestop. Vi ved fra de årlige rygevaneundersøgelser, at 50 procent af rygerne ønsker at holde op med at ryge, og at 38 procent af rygerne oplever sig selv som meget afhængige af tobak.

Patientforeningerne finder det også uhensigtsmæssigt, at lovforslaget giver f.eks. en lastbilchauffør mulighed for at ryge på vejen fra eksempelvis København til Køge, hvorefter kollegaen kan overtage lastbilen og udsættes for de kræftfremkaldende stoffer på turen hjem. Kraftig udluftning fjerner ikke tobaksforureningen i køretøjet.

Patientforeningerne anbefaler derfor, at formuleringen ”ad gangen” slettes i lovforslagets § 6 stk.2 angående erhvervskøretøjer.

Anvendelse af begreber såsom tobaksforurenet luft

Patientforeningerne opfordrer til, at begreberne i lovforslaget bringes i overensstemmelse med internationale anbefalinger. Det betyder, at begreber så som *passiv rygning* og *ufrivillig udsættelse for tobaksrøg* bør undgås i lovteksten og eksempelvis erstattes med tobaksforurenet luft.

Rådet for Den Europæiske Union har i henstilling (2009/C 296/02) til medlemslandene skrevet: ”Den form for rygning, der er omhandlet i artikel 8 i WHO’s rammekonvention, beskrives i daglig tale med flere forskellige begreber, som bruges i flæng. Man ser bl.a. *tobaksforurenet luft*, *tobaksrøg i omgivelserne* og *andre menneskers røg*. Begreber som *passiv rygning* og *ufrivillig udsættelse for tobaksrøg* bør undgås, idet erfaringer i Frankrig og andre lande viser, at tobaksindustrien vil kunne bruge disse begreber til at argumentere for, at ”frivillig” eksponering er acceptabel. Det anbefales, at anvende begreberne *tobaksforurenet luft* og *tobaksrøg i omgivelserne*.”

Tobaksforurening, hvor børn og unge færdes

Patientforeningerne finder det positivt, at lovudkastet lægger op til, at der ikke ryges på de i lovforslaget nævnte institutioners område, således at tobaksrøg holdes væk fra børn og unge. Patientforeningerne mener dog, at der bør indføres fuldstændig røgfri skoletid, således at elever og ansatte hverken ryger i skoletiden eller udsættes for tobaksforurenet luft. Undersøgelser fra bl.a. efterskoler viser, at ansattes rygning sammen med eleverne og elevernes rygning uden for skolens areal øger antallet af unge rygere.

I lovforslaget skelnes mellem institutioner, som fortrinsvis optager elever over henholdsvis under 18 år. Patientforeningerne finder ikke, at den nuværende formulering vil yde tilstrækkelig beskyttelse af unge under 18 år mod udsættelse for tobaksforurenet luft. Alle ungdomsuddannelser og produktionsskoler, som optager unge under 18 år, selvom de ikke udgør majoriteten af eleverne, bør være omfattet af § 7 stk. 1. Det vil sikre alle unge mod tobaksforurenet luft og modvirke den sociale gradient blandt unge rygere, som er udbredt på disse uddannelsesinstitutioner.

Patientforeningerne foreslår derfor, at lovforslaget omfatter alle ungdomsuddannelser og produktionsskoler uanset alderssammensætning.

Elektroniske cigaretter

Patientforeningerne er bekymret over, at elektroniske cigaretter ikke nævnes blandt kilderne til forurenet luft i lovforslagets § 1 stk. 2, idet elektroniske cigaretter indeholder mange forskellige tilsætningsstoffer og kan indeholde ekstrakt fra tobaksblade. Dampen, der indeholder kemiske stoffer, spredes i rummet og indåndes også af andre end brugeren. Det er uafklaret, hvilke skadelige stoffer dampen indeholder, hvor meget der optages fra forureningen i omgivelserne og hvilke sundhedsskader, det medfører.

Udenlandske undersøgelser har påvist, at unge bruger elektroniske cigaretter uden tidligere at have røget. Elektroniske cigaretter mindsker barrieren for rygestart og kan derved øge antallet

af unge rygere. Ydermere kan elektroniske cigaretter gøre det svært at håndhæve rygeforbudet, fordi det både er svært at skelne mellem elektroniske cigaretter og cigaretter med tobak – og at skelne damp fra røg. På den baggrund har en række lande og store danske virksomheder valgt, at sidestille rygning af elektroniske cigaretter med tobakscigaretter i deres rygeregler.

I bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser nr. 1 (§ 1) undtages elektroniske cigaretter fra loven. Patientforeningerne finder dette uhensigtsmæssigt og mener, at elektroniske cigaretter bør indskrives på linje med øvrige produkter i lovens § 1 stk. 2.

Med venlig hilsen

Leif Vestergaard Pedersen
Adm. direktør
Kræftens Bekæmpelse

Inge Vestbo
Adm. direktør
Hjerteforeningen

Anne Brandt
Adm. direktør
Danmarks Lungeforening